

Baltijas Semirkopis.

Apstolejams:

"Balt. Semt." Administrācijā, Rīgas Latv. heedribas
namē, un redakcijā: Jelgavā, Katolu-eelā № 2. Bej-
tam Rīgā: Schilling's, Kapteina un Luharva grahmatu-
bodis un pēc loymara Verchendorff, pilš. Kastu-eelā № 13.
Sītās pilſtehtās: vijas grahmatu-bodis. Uzlaukem:
pēc pagasta - waldehm, mahzitajeem, skolotajeem, tc.

5. gads.

Rigā, 12.

Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 60 t.
 Bes Peelituma: par gadu 2 rub., par $\frac{1}{2}$ gadu 1 r. 10 t.
 Par preejutitschani ar pastu us satru esemplari, ween
 alga waj ar jeb bes Peelituma, jamalsä 60 kap. par g.
 un 35 kap. par $\frac{1}{2}$ g. Sludina jumus peenem wijsas
 apstelejamäs weetäs pret 8 kap. par sifku rindiku.

Nº 50. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedelas isnahkt Peelikums ar stahsteem mu derign laika-kavetli; **1879.**

Peeenemschana behrna weetâ jeb adoptazija on muzsikal. vydaniy u. (Adoption).

Adoptazijs nosihmē tik dauds, kā peenemt behrni weetā; wahrd adopteeret zekabs no Latīnu ad ut optare. Preefsīch wispahrigā kara deenesta likumu laischanas t. i. preefsīch 1874. gads, adoptazijs Latī weeschu fadīshīvē tikai kahdōs retēs gadījumos notika, tadeht kā tā praktiska wehrte bija tikai mantosčanas finā. Bet tīlīhds kā zau eeksīchleetu ministra zirkuleru no 29. nov. 1874 Nr. 118 un zaur was doscha senata ikašu no 3. nov. 1875 Nr. 37647 kluwa nosazits, kā tahdu wezako weenige adoptiws-behrni, kam pašču behrnu naw, pe kara-deenesta pildischanas bauda 45. art. nosazītās weenigo dehli teesības, — ar to brihī adoptazijs ir pēcīchfirta pa wišam zītād praktiska wehrte un tagad ta ir tā faktot pāscīds feedīs. Jo ret kahds gub. aw. numurs nahk laudīs, bes kā tāni weena waj otrs pagasta-teesā ne-isslūdinatu, kā tee un tee laulatee waj ari ta un tā wezmeita nodomajuschi kahdu behrnu peenemt par sawu jeb adopteerēt. Azim redīot tē wišai ahtri fababonamee adoptiws-wezakee jeb adoptatorī dīsen tahdu pat nekahrtību, kā ta wehl dīshīvā atminā no teem laikēm kād tā faultee māises deweji no rekruscheem kluwa atswabinati un kā wezakee saweem dehleem tikai ahrīgas formas dehī „norakstīja mahjas,” kād tā „kā fainmeeki” kluhtu wokām no kara-deenesta pildischanas. Pateesībā tahds norakstītājs pats palīka par fainmeeku un wina dehīs formaliskais fainmeeks, pee wina par leelo-puisi. Kā nu toreis ne fainmeeku šķīra sahpigi sajuta ūho nedarbīgo behgščanu no lošeīm tā tagad atkal wišwairak fainmeeku šķīrai jāpahīmet pahrdrošī andele ar adoptazijs, pee kuras, kā jau minets, wezmeitas un dauds reis pat pagastu nabadsēs, kas no zītu ūchelaistības dīshīwo, ūpehli eewehrojamu lomu. Bīk ģetības pee tam parahdahs no weenās puīs un kahda leela pelna zaur to atkal atlez otrai puīsei, tā peerahdihs ūchee pee kahdas pagasta teesās ūrafstītēe notikumi, kura mehs no leela pulka išnemam. Pēhī munns eesūhītāhī ūnahīm R. W. pagastā kahds pahrtīzis fainmeeks atdewa sawu dehli kahdan rokpelnu pahram par adoptiws-behrnu, un apsolījahs ūchīm pahram ūsmakšat 500 rubļu un kāmehr ween tas dīshīwos ik gada diw puhri kweeschu.

Tanî paščā pagastā kahds pawezs seenveetis no otra faimneeka dabon 200 rublu un ir no wina lihds nahwei jakopj un jaustura pato, ka wezene dewigā faimneeka dehlu peenem par fawu.

Waj adoptazija, kas jaure tahdu andeli notikusi, ir deriga wan
ne, un kahdus launus auglus ta atness, to redsejim vehsak. Bet ka-
fchi jaunās-modes andele beidzot modinajusi wispāhrigu usmanibū un
ka tadehk muins no dauds pusehm eesuhtiti jautajumi, kas uj scho-
leetu sīhmejahs, — tas gan buhs lehti protams. Tā p. p. kahda
pagasta amata-wihri grib sinat: 1) waj adoptazija war notilt preefs
pagasta-teefas, pee kuras nahkošchais adoptivs - tehws (mahte) un
adoptivs-dehls nepeeder? 2) waj atraitnes, kas no pagasta babon
usturu, war adopteert? 3) waj to war darit neprejejušchees puiscī
un meitas? 4) waj adoptazija ari tad ver, kad to apstiprinot adoptivs-
behrns ir wezaks par 10 gadeem? 5) ja tā buhtu, waj tahda adop-
tazija tad ari deretu jaunekslim, kam 1880. gadā ja-ispilda kara-deenesis?

Eksam už scheem un ziteem jautajumeem ihpaschi atbilstam
ru nasim par adoptazijas pamateem wispahrigi. Schis eestahdijums

(adoptācija) ir Romeesku ihpāzīums, ar kuru teesību-mahzibahm tas wehlak pahrgahja uš Wahziju. Lihds ar ziteem Wahzu eestahdijumeem Baltijas gubernas ari ščo eemantojuščas. Anglijā tas wehl ščodeen naw pašīstams un Francijā to cezehla I. Napoleons. Jaunakōs laikos adoptācijas eestahdijumam naw dauds aistahwju; wina wehrte suhd deenu jo deenās, jo ko zaur to grib panahkt, to war panahkt zaur lihgumu, testamentu un pee nepilnōs gadōs ejoscheem behrneem bes tam wehl tos peenemot par audsefneem, par kureem šči raksta paščās beigās runafim. — Adoptācijas ihlais pamats un noluhts ir tas, ka starp ūveschneeleem t. i. starp adoptīw-tehwu un adoptīw-behrnu raditu saites, kas būtu lihdsīgas tāhm dabiskahm saitehm, kas pastahw starp meesigeem wezakeem un behrneem; tadehk it, wiſās walstās, kur ščo eestahdijumu atšķīst, pastahw likums, ka tam, kas kahdu grib peenemt behrna weetā, wiſmasak waijaga buht 18 gadus wezakam par peenemamo behrnu, un ka ščis zaur adoptāciju nenahštu ūlītakās bulšchanās, ne kā wiſch ir bes tāhs. Tadehk wiſpahrigi peenemts, ka nabagaks bagataku newar adopteeret. Zitā sīnā katrā walstī gandrihs ir sawadi nosazīumi; tā p. p. Wahzijā seewas tikai tad war adopteeret, kad tāhm meesīgi behrni bijuschi un nomiruschi; Sakſijā adoptācija ja-apstiprina no semes-waldneeka zc. Pee mums, Baltijas gubernās, vēž priwat-teesību III. daļas par apdoptāciju pastahw ščahdi nosazīumi, ko mehs, labaka pahrkata dehk, wahrdu vēž wahrda tulkoſim.

Art. 175. Katram, kas par fewi un sawu mantu pehz likumeem pilnigi war waldit, weena alga waj tas wihreetis waj seeweetis, ir teesiba, sweschu behrnu peenemt par sawu.

Art. 176. Adopteeretajam ja buht wiisma ja astropadst mit gabus wezakam par adoptio-w-behrnu.

Art. 177. Kam pas̄hami meeſigi pehznahkamee (Descendenten) waj kahds adoptiw-behrns jau ir, tas tikai no teesas atſihstamu, eewehrojanu eemeſlu deht drihſt adopteeret. Bes tam tahdös gabijumös waijaga pehznahlamo (deszendentu) jeb jau eſſchà adoptiw-behrna atkauschanas.

Art. 178. Ne weens nedrihkfst kahdu sweschineelu peenemit par sawu behrna behrnu (Enkel), bes ka tas behrns, par kura behrnu adopteerejamajs turpmak buhtu ussluhkojams, us tam naw dewis sawu atlaušchanu.

Art. 179. Tilkai no teesas atsikhstamu, eewehrojamu eemeslu dehl war reisâ adopteeret wairak behrnu un teem pefolit lihdsigas teeñbas.

Art. 180. Ne weenu nedrihſt wairaf personas peenemt behrna weetā.

Art. 181. Aisstahwits (pehrminderis) nedrihftt wina pahrraudibai ustizeto behrnu edopteert, tameht winjh wehl naw rehkinumus nodewis un no aissstahwibas atlaists.

Art. 182. Ne weenu adopziju nedrihtsi aprobeschot jaur laila un ziteem kahdeem nofazijumeem jeb lihgumeem.

Art. 183. Tīkai tad adoptācijai ir likumīgs spehls, kad ta notikuš ar to zīlveku gribu un atlaupīšanu, kam pēc tās valiba, sevišķi ar adoptīv-tehva (kas behrnu peenem) un ta, kas peenemams, un ja šis wehl stāhw wezako warā, tad ir ar wina meesīgo wezako jeb wismasāk ar wina meesīgā tehva atlaupīšanu.

Art. 184. Kad bahra-behrnus adoptērē, tad winu aifstah wj adoptiō=wezakeem ne ween oksada=liščes (rewiščas=rulōs, pahrralst.= un familijs=liščes, pagasta ruli), bet ari repartizijā par galwas=atlauschana waijabsiga.

Art. 185. Adoptazija ir usluhkojama kā notikusi, kad tas, kas kahdu grib peenemt behrna weetā, to išsaķa vee tāhs ziviljustiz-teesas, vee kuras peeder peenemamajs, bet ja behrns wehl nepilnōs gadōs, tad vee tāhs bahrinu-teesas, vee kuras behrns peeder, un kad fēji teesa īsmelšejuši, waj adoptazija nāv par launu peenemamām waj kahdam zītam, un tad apstiprinajuši.

Art. 186. Tahdi, kas adopteereti kamehr tee wehl bija nepilnōs gaddōs, pēhž fasneegteem pilneem gadeem no adoptazijas war atsaqitees.

Art. 187. Jaar adoptaziju peenemtais behrns eestahjabs sawit adoptiw-wezako familija ut schee pahr winu eeguhst ihsto wezaku waru. Adopteeretais behrns eemanto wiwas teesibas, las peenahlahs lauliba dsimuscheem meefigeem behrneem; tifai pee tam ja-eewehro 190. artikela nosazijumi.

Art. 188. Lihds ar laulibā dsimusčhu behrnu teesibahm us adoptiv-behrnu pahreet ati meefiga behrna peenahkumi pret wina adoptiv-wenzakeem. Bet pret adoptiv-wenzalo meefigeem pehnahlameem (deszendenteeem) un sahnu-radeem adoptiv-behrns nenahk ne kahdās teesibu-buhšchanās (Rechtsverhältnis), ja taħs naw jau nodibinatas zaur agraku radneezibu waj zaure kahdu libgumu.

Art. 189. Žebsču gan žaur behrna aīsdosčhanu adoptazijā meesigo wezaku wara pahr to nobeidsahs, tad tomehr adopteeretais behrus žaur tam ne uſ kahdu wiſti nesaude ſawas paſcha ſamilijas teeffbas, ja wiſch no tahn ſkaidri un gaischi naw atſazijees.

Art. 190. Ja adoptiw-tehws ir dñmits muischneeks, tad tas sawas fahrtas-teesibas us behru, kas naw muischneeks, tikai ar Wiss-augstako apstiprinatianu war pahrzest. Ja adoptiw-tehws peeder pee muischneeku korporazijas, bet adoptiw-behrns ne, tad jchi korporazija isschlik, waj wina tahdu adoptiw-behrnu un wina pehznahkamos grib usnemt sawos rulds waj ne.

Peesihmejums. Ja tāhds, kas maksā nodosčanas, teik adop-
teerēts no tāhda, kam tāhs naw jamalsā, tad pirmajās zaur tam no
faweeim nodosčanu peenahkumeem naw atswabinats.

Art. 191. Taks teesibas, ko adoptiw-behrns eemanto pee sawu adoptiw-wezako mantas, war nodibinat zaur lihgumu waj zaur testamentu. Bet ja schihs teesibas sihmejahs: Widsemê — us mantotahm muishahm un Igaunijâ — pa wišam us eemantoto mantu, tad pee tam waijaga adoptiw-wezako tuwako radu atlauschanas.

Art. 192. Ja art. 191. minetă nosihguma waj testamenta naw, tăd mantoschana noteek pehž teem pamata-nosazijumeem, kas atrodahs şcho likumu III. grahmata.

Art. 288. Mahtei peenahkabs aisslahwju teesibas tikai pahr faweeim meesigeem behrneem, bet ne pahr teem behrneem, fo winas nomiris laulatais wihrs adopteerejis.

Art. 1874—1876 nošaka, ka adoptiw-behrni to manu, to winu adoptiw-wezakee un ičho asins-radi paſchi nopolnijuschi un ne wis zauro mantoschanu eeguwuschi, manuto topat kā meeſigi behrni.

Bes scheem wißpahrigem likumeem, kā jau ougscham minets,
waldiba jaunakös laikös lara-deenesta sīnā ir laidusi wehl sīhfakus
nosazijumus.

Pehz teem adoptiw-behrni, kas adopteereti eelam tee bija 10 gadus wezi, ar noluuhku us atweegloschanahm pee kara-deenesta pil-dischanas bauda meešigo behrnu teesibas, un adoptazijsa pee pilsonem un semneeleem ir pilnigi peerahdita, ja adopteeretais jauneklis no sawa 10. gada sahket ollada lisičes un pehz pagasta nodoschanu repartizijās teek rehkinats lä pee familijas peederoschs. Bes tam eelsõleetu ministerijas zirkuliers no ſch. g. 4. septembra Nr. 1674 aifrahda us Balt. priw. teef. III. datas art. 185, „pehz kura Baltijas gubernu semneeleem pilnigi eespehjams peenest likumiskus peerahdijumus, ka adoptazijsa notikuši preeksch 10. dsihwibas-gada.“ Tä tad nebuht naw jaſchaubahs, lä augščam nobrukatee likumu artikeli ari adoptazijsahm no semneeku puſes janem par pamatu un ſewiſchi ja-eewehero 185. art., kas nosaka, kahdā wihsē adoptazijsas alts isdarams, lai wehlak par to buhtu pilns peerahdijums. Bes ſchi peerahdijuma, lä augščam redjams, ari wehl teek pagehrets, la adoptiw-behrens buhtu ne til' ween formaliski yee-nemis behrna weetā, bet teesčam familijas lozelkis un tadehk kopā ar

adoptīv=wezakeem ne ween okslāda=lišķes (rewižūjās=rulōs, pahrralst.= un familijas =lišķes, pagasta ruli), bet ari repartizijā par galwaš=naudas matku.

Mehginašim tagab atbilstet us augſcham peemineetem jau-
tajumeem.

ad 1. Kā jau min. art. 185 nosaka, ka adoptazija tikai tad pehz likuma deriga, kad ta notikuft pee, un apstiprinata no tāhs teesas, pee kuras peeder adopterejamais behrns. Preeskch semneeku behrneem, ko sweschneeki peenem par sawu, alasč pagasta teesa ir peederiga. Pee kuras teesas peeder tas jeb ta, kas kahdu grib behrna weetā peenemt, ir gluschi weena alga. Efekti teesa adoptaziju apstiprina, vñkai ja-ismeklē, waj ta naw par launumu adopterejamam behrnam un kahdam zitam. Bet waj nu šķis mehrķis it wiſur teek panahtks zaur augščam mineteem ūudinajumeem gubernas avisēs? Deemschehl nē. Tāhdi ūudinajumi war tikai uſ tresčajeem (ne uſ adoptiws-tehwu waj -mahti un -behrnu) sihmetees un paschu teesu tee pasargā no atbildibas wehlač, ja kahds fahktu peerahdit, ka apstiprinatā adoptazija winam kahdu teesibu aiskar. Bet adopterejamā behrna labums, kas tē tatschu wiſwairak eewehrojams, no pagasta teesahm ne it wiſur teek eewehrots un sargats, ka to wiſai gaſchi war redjet no mineteem ūudinajumeem un no usrahditās andeles. — Deemschehl daſchi meesigi wezakee wehl arveenu ir tik nesaprachhi, ka tee kara-deenestu tura par nelaimi, ja, par leelaku nelaimi, ne kā ta ir, kad wini atſakahs no sawahm wezako teesibahm un pahr sawu meesu un aſini atbod waru zilwekeem, kas paſchi waldbami, paſchi kopjami. Wini peemirst, ka winu wezako-wara pahr aſboteem behrneem nobeidsahs un pahreit uſ behrniāu adoptiws-wezakeem tanī paſchā brihdi, kad adoptazija pee pagasta teesas notaſita un apstiprinata. Wini peemirst, ka ne weena teesa, ne kahds ūpehks wineem ūcho waru mairs newar dot atpakat, — so ne weens wineem newar lihdset, kad behrna no-pirktee jeb ee-andeletee adoptiws-wezakee behrnius nelopj un ne-audſinā kā peenahkahs, bet kā jau dereti gani eewehro tikai sawu labumu. Kurai Latweeſhu mahtei ir ta ūrds, sawu lolojumu, sawu meesu un aſini tihsčam atſtaht un nodot sweschneeku ūnā un warā! Mehs to netizam, mehs to nespēhjam tizet. Mums japeenem, ka tikai likumu nesinaſchana un nesaprachana wainigas, ka tāhda neprahliga un zil-weka godam, bet ihpachhi wezako godam gluschi pretim ūahmoſcha andele pat muhsu gaſmas-laiķos noteek. Ja wezakee ūawus behrnius grib ūchelot, tad lai tee tos mahza, ūulta ūkolās un tad kara-deenestis wineem nedarihs ne kahdas raiſes, tad wini to ūpildihs ar preeku. Un zik brangi p. p. newaretu tos diwi behrnius iſſkolot par teem 500 un 200 rubleem un par tāhm zitahm nodoschanahm, ko tagad ūpeklanti ūmeedamees baudihs, peenemtos behrnius ūhtidami zuhkas ganit! Waj tas ir behrna labums? Waj pagasta teesas tā ūmeklē un ūpehta, ka adoptazija nenotiktu behrniāu launumā? Uſ to winahm nu gan ihpachhi buhtu jaluhko un il reiſes, kad waj nu pamana mineto andeli, waj kad atſihst, ka behrniām nahkamo adoptiws-wezako rokās behdigaks liſtens jaſagaida, ne kā sawu iħsto wezaku paſpehrni un audſinashanā, — wiſas tāhda reiſes teefai ūawa apstiprinachana buhtu ūrupti jaleedjs. Un ka augstaſas teesas winahm tē ūpilgi ūe-krīlihs, ja tik leetu pareiſi iſſkaidros, par to gan nebuht naw jaſchaubahs. — Reisaram un walſtij kalpot naw fauns, bet gods un katra ūpehziņa jaunekļa ūwehtalaic peenahkums; bet par godu nu gan neusluhkos ne weens ūpratigs un juhsmigs jauneklis, ka wina wezakee to behrniā ūgods ūfīga eemesla dehī atſluhniū ū ūwas ūrds un nodewuſchi paſchīgu ūschneeku ūnā.

ad 3. Bes 2. p. minetahm ihpaſchibahm teſſ. lif. art. 176 no adopteeretaja wehl tifai pagehr, fa tam wiſmaſak 18 gadu jaſbuht

nežakam par adopteerejamo. Waj pirmajs prezejes waj nē, ir weena alga.

ad 4. Ja kahds pehz likumu nofazijumeeem teel adopteerets, kas wezaks ne fa 10 gadus, bet tatfhu 18 gadus jaunaks ne fa wina adoptiv-tehws wai mahte, tad tahda adoptazija zitadi gan der, bet pee kara-deenesta pildischanas ne fa nelihbs, jo tikai tahdi adoptiv-behrni te bauda meesigo behrnu teebsas, kas adopteereti preelfh desmita dsihwibas-gada. Zaur scho tad 5. jautajums isskaidrojahs pats no fewis.

Daschus zitus mums eesuhtitos peepraßijumus waresim reisä ißkaidrot, tadehk fa tee wift sihmejahs us weenu jautajumu, proti kahdōs gadijumōs adoptazija atkal ißnihzinama un fa tas ißbarams?

Adoptaziju ne uſ ſahdu wiſi newar iſnihzinat, eekam adoptiwbehrns naw pilnös gabōs, ja ta pehz likumeem notaifita un apſtipri-nata un ja adoptiw-wezakee pret adoptiw-behrnu ne-iſturaħs til ne-zilwezigi, fa teem wezako wara zaur teeſu buhtu athenemama pehz wiſ-pahrigemeem likumeem.

Adoptācijas spehls turpretim nobeidža h:

- a) jaur otrs instanzes (aprinka- un Widsemē draudses-
teefas) spreedumu: 1) kad adopteertajs naw 18 gadus wezaks par
adoptiw-behrnu, 2) kad adopteertajs par fewi un sawu mantu pilnigi
newalda, 3) kad adoptazija naw notikusi ar to zilwelu atwehli, kam
pee tāhs dala, 4) kad adoptaziju nodibinot notaifs, us zīk ilgu laiku
tai esot jāpastāhw, ka adoptiw-wezakeem no peenemē behrna waj
wina meešīgeem wezakeem kahds labums jašanem v. 5) ari kad
adoptazija zitā sīnā behrnam naw par labu, bet par launu un 6) kad
peerahdams, ka adoptazija dibinata us kahda nemoraliska pamata
(nemoralisks pamats p. p. us wišu wihsj jau ir, kad peerahdams, ka
adoptazija noteek tikai ar to noluhsu, lai adoptiw-behrns kluhtu at-
rauts no wispahriga kara-deenesta pildisīhanas un lai wina adoptiw-
wezakee jaur to eeguhtos kahdu laizigu labumu).

b) jaun tam, ka adoptīv-behrns, pilsnēs gabēs nāhīs, no adoptācijas atšķahs;

c) zaür teesas spreediumu us peerahditu suhdsibu, fa adoptiw-
wezafee pret peenemto behrnu tà ișturaħs, fa team wezaħo wara peħġ
lifumeem buħtu aħnemama.

Wifas senak un tagad notaistības adoptācijas, pēc kurahm sub a) minetās wainas notikusčias jeb no tēfīas nāv eewehrotas, pēhž muhsu domahm war peerahdit otrai instanzei, ar luhgumu lai tāhs zaur spreedumu issaka par nederigahm.

Beidsot wehl fajifim kahdu wahrdu par audsefkneem. Kà jau fajits, tee stingri ja-isschlik no adoptiw-behrneem. Kamehr schee, fà rahdits, zaur adoptaziju eemanto gandrihs it wijsas teefibas, las mee-figeem behrneem, tamehr audsefki no schihm teefibahm ne-eemanto ne weenas. Katrs, las par fewi un sawu mantu brihwi walda, war fweschu behrnu nemt sawâ kopschana un audsefchana, bet wezaku waru winjch zaur tam pahr peenemto behrnu ne-eemanto. Audsinataji sawus audsefnus kurâ katrâ brihdi war atraidit, ja wini naw ihpaschi folijusches tos turet un neutraidit. Isdoschanas par behrna audsina-fchanu wini tikai tad war prafit atpakał, ja tas pret teem azihm redsot isturahs nepateizigi. Kamehr kahds behrns audsefnis, tamehr tam pret faweeem audsinatajeem ja-isturahs tik pat godigi un paklaustigi, fà pret ihsteem wezakeem (Balt. str. L III. dat. art. 193—196).

Th. Roland's.

Wispahriga dafa.

Pahraudsiba par školam Baltijas gubernās.

„Rigasche Zeitung“ 4. dezembrī bija dabujusi telegramu iš Sv. Peterburgas, pēc kura Kreeku avīze „Now. Wremja“ vehta, ka eelsleetū ministrija tagad sarunajotēs ar valsts mantas un kausču apgaismoschanas-ministerijahm, kādā vihse preeksī Baltijas gubernu gubernatoreem visahtrki buhtu sagahdajami lihdselli, ar kureem buhtu eespehjama pahrraudība par ūcheijenes skolahm pēc ta programma, ko valdība preeksī tādm nolikuši, pēc kām gan laikam il gada buh-
schot ja-eesneids pahrīkats, kā ar ūcho gubernu skolahm slāhw un kā
tahs isplatahs.

Naw jaſchaubahs, ka ſchi ſina ſcheitan un Sw. Peterburgā teek uſluhfkota par wiſai ſwarigu, jo „Now. Wremja“ ari gan Rigā teek laſita un tad ſinotaji Peterburgā, kuri ar „Rig. Ztga“ ſtahw ſakārā, tomehr atraduſchi par waijadſigu, zaur telegraſu ſuhlit uſ ſcheiſeeni to paſchu wehſti, ko „Rig. Ztga“ ja daudſ pehz pahris deenahm pati buhtu laſſjuſt minetā Kreewu awiſe, tad gan war domat, ka uſ tam bijis ſawads eemeſls. Un teefcham, zil mums ſinams, tad minetā wehſts ſcheitan padarija daſch daſchadu eespaidu. Weenüs ta eepreezeja, otrus ſinamā mehra ſatrihzinaja. Ta mehs tad ari redſam, ka „Rig. Ztga“ tuhlin jau otrā deenā darijuſt kaſ eespehjams, lai minetais eespaids kluhtu maſinats. Ir wina neleedī, ka minetais telegramis „pirmā azumirklī“ iſrahdahs par tahu, kaſ wiſai pahrſteidiſ (ſenſationell), un tad to mehgiua ta tulkoſ un iſſkaidrot: Pehz Kurſemes (un Igaunijas) laukſkolu likumeem no 26. apr. 1875 ſcho gubernū laukſkolu wirſkomifijā ſehd ari lozelliſ no waldbibas puſes, par ſcho komifiju nolehmumeem war ſuhdſet pee waldbochā ſenata un beidſot gubernatoreem ir teefiba, laukſkolas pahrraudſit jeb tahs zaur ihpachu amata-wihru likt pahrluhkot. Widſemē nu ſchihs teefibas waldbai ne-efot un tadehk jau no 1875, gada bijiſi farunaſchanahs, ka ari Widſemes laukſkolas buhtu padodamas walbiſ ſaldbibas pahrraudſbai. Muſchneeziba likuſi preeſchā, ka lihdfchinigeem patſtahwigeem nofazi-jumeem par ſchihs ſkolahm ari turpmak buhtu japealek, bet ja-atschiſt nu efot gan, ka minetā pahrraudſiba buhſhot japeelaich („die be-zuglichen Vorſtellungen der Ritterschaft, die namentlich das ſelbständige Fortbeſtehen der livländiſchen Beſtimmungen zum Gegenſtande hatten, legten die Erkenntniſ nahe, daß namentlich bezüglich der erwähnten Controle eine Concession verde gemacht werden müſſen“). Ko „Now. Wremjas“ min. ſina iħſti noſiħmè, tas wehl efot janogaida, bet ſapraſt to warot tiſai tā, ka augſcham minetā farunaſchanahs Sw. Peterburgā nu nobeigta, un ka tee naudas-lihdfekti, ko ſchi Kreewu awiſe peemin, warot tiſai uſ loni ſiħmetees, kaſ waldbibas lozelliſ ſkolu wirſkomifijā buhtu jaſabon.

Bik koti nepatihkami mums nu ari ir, sawas wezakas amata-beedrenes zeribas isgaſinat, tad mums tas tomehr jadara. — Kā pats par fewi protams, ir mehs nesinam ſkaidri, kā „Now. Wremjas“ wiſai ihiſi atſtahtitā fina ihiſti tulkojama un ſaprotama; ir mumis ja-nogaida, kā ta beidsot iſſkaidroſees. Bet ka „Rig. Zegas“ tulkojums pareiſſ naw un newar buht, tas lehti peerahdiſees ſaur ſchahdeem iſſkaidroiumeem.

Vispirms japeeishmē, ka laukskolu wirskomisijas lozeklis, kas pehz Kursemē, skolu lik. § 15 no valdibas pušes eezelams, tapat kā visi ziti komisijas lozekli, ne kahdas i hpačhas lones nedabuhi. Un ja tas Widsemē, kad ir tur valdiba tādu eezeltu, loni dabutu, waj tad nu lik masas sumas dehl, kas pehz šī lozekla pedalischanahs tatschu ne kad newar leelsaka buht par kahdeem simteem rublu — waj tik masas naudas dehl teesham trijahm ministerijahm waijadsetu ja runatees! Tas nebuht naw tizams. Tāda farunašchanahs nemehdi buht, kad ari weena waj otra tuhlslofcha waijadsetu, jo katrais ministerijas budschetā tatschu ir ari ušnemtas eepreelis nenofaziteem, wehl nesinameem noluheem nolemtas sumas, iš kurahm p. p. ari Widseies laukskolu wirswalbes lozekla loni samalsatu. Ministerijahm teesham daudz swarigu, nekawejamaku darbu, ne kā tāhs waretu dahrgo lailu kawet ar jautajumeem, kas jau pee budscheta fastahdischanas un apstiprinaschanas isschikrti. — Tad mums ari neleekahs wis, ka „Now. Wremjas“ wehfts tilai us naudu ūhmetos. „Schleunige Beschaffung von Mitteln für die Gouverneure der Ostseeprovinzen zum Zweck der Beaufsichtigung der dortigen Schulen in Gemäßheit des von der Regierung vorgeschriebenen Programms“ — šhos wahrdus ne kad newar tā tulkot, ka 3 ministerijas farunajotees par tam, kā weena weeniga skolas-komisijas lozekla lone buhtu sagahdajama. Ahtaki japeenem, ka šhee wahrbi ūhmejabs us plascheem nosazijumeem un pa wisan us jauneem eestahdijumeem, ko valdiba nodomajusi Baltijas gubernu skolu pahrraudības jeb kontroles dehl, un ka tadehi farunašchanahs waijadsga ne ween starp eekshleetu un walsis mantas, bet ir ar lauschu opgaismoschanas-ministeriju; jo visu 3 gubernu skolu pahrluhkočhanu, waj tāhs isturahs, pehz programma, ko valdiba apstiprinaju, naw wis isdarama ar naudu ween, pee tāhs ari waijaga derigu, uſtizamu wiħru, un beidsot nosazijumu, pehz kureem tee lai ijs

turahs. — Gandrihs jozigi šķan „Rig. Bīgas“ pēcīgmejums, „daß namentlich bezüglich der erwähnten Controle eine Concession (!!) werde gemacht werden müssen.“ Teesham, tas ir runats „īs pilnas frūhts,“ ar lepni pozetlu galvu. Vidējme waldibai dos konzesiju uſ pahrāudisbu par ūkolam! It lā waldibai nebūtu spēkla un maras, schini leetā darit lā wina atsībst par derigu, — it lā winai uſ tam pirmsi buhtu Baltijas gubernu korporaziju atlaučana ja-issluhdsahs! Nūdeen augstprātīga, paſchapslīnīga maloba.

Waj no waldibas pušes pahrraudsiba par muhsu školahm, bet ihpaschi laukškolahm waijadsga? par šcho jautajumu naw ne wahrda runat. Ihpaschi jaunakds laikds wifas attihstitas valssis, kā p. p. Wahzijā, Frānzijs, Belgijā v.c., prinzipā peenemis un nodibinats, kā wifahm školahm un mahzibas weetahm, lai tāhs usturetu kas us-turedams, jastahw sem waldibas pahrraudsibas. Un tas ir pareisi; jo kā tautas behrnus školās mahza, kahdu garu teem tur eepotē ūrdis un prahītā, tahdi pawalstneeki tee ir. Kā muhsa augstā waldiba šcho fawu ne-aisteekamo teesibu nu arī nobomajusi islestat Baltijas gubernu lauk-školās, muhs wifus war peepildit tikai ar preefu. Patti „Rig. Ztga” neleeds, kā p. p. Widsemes laukškolas lihds šchim waldis un waditis, bes kā waldiba tē buhtu peedalijusehs. Waldibas peedalischanahs pee Kursemes un Igaunijas laukškolu waldischanas turpretim jau ir no-dibinata augšham minets litums no 1875. g. Bet šchi peedali-schanahs pastahw tikai eelsch tam, kā wifas gubernas laukškolu wirs-walde sehd arī weens lozells, kā waldiba eezet; kā šchihs waldes spreediumus, kas nesihmejahs uš malhzibū un mahzischānu, tas ir: spreediumus, kas sihmejahs uš školas ustureschanu, školotaju eezelšchanu, atzelschanu un loni v.c., war pahrsuhđset pee waldošča senata I. depar-tementa, turpretim spreediumi par školu eelschigahm buhschanahm (mahzibū un mahzischānu) ja pahrsuhđs pee eelschleetu ministeria īga; beidzot eelsch tam, kā gubernators no školu wirsvaldes dabuhn „sawas waijadfigas finas” un paſčas školas war pahrluhđot jeb līkt rewi-deeret. No tam redžams, kā waldibas peedalischanahs tē tā ūkot stahw tikai uš papihra. Winas lozellsim wirsvalde ir līlai weena balss; ja winsch ar kahdu spreediumi naw weenis prahītis, tad winsch tomehr teek pahrbalsots. Turpretim gubernatora īgs pats ne muhscham nepaspēhj, wifas pag. školas pahrraudsit, un amata-wihru, kas to wina weetā lai daritu, pehž tagadejeem eestahdijumeem nebuht naw. Kā leekahs, eelschleetu ministeria īgs nu wifus šchos truhkumus laikam buhs eewehrojis un tadehļ, kā augšham minets, grib gahdat, kā waldibas peedalischanahs pee školu pahrraudsibas pilnigi nahktu ūpehkā un īwarā. — Ja tas jau ūkot buhtu warejits notiķt, tad gan Kur-semes pagastu školās buhtu masak tāhdu eegrošijumu, kas nesaškan ar Wisaugstako litumu no 1875. gada.

Materu Juris.

Dashadas sinas.

No. 66 Schleswig.

Latweeschu draugu beedribas 51. gada sapulze. Latweeschu litererisla beedriba, kas sevi nepaistama eemeesla deht latviski sauzahs par „Latweeschu draugu beedribu,” schogad 4. dezembris ntureja sawu gada sapulzi Jelgawā, museuma sahle. Sapulzeju chees bija labs pulzinsch beedru, — kahdi 60 — un ar kahdi weesi. Preelf chneeks, A. Bielensteina lunks, sapulzi attlahdams, issazija ihgnumu par nesen notikuscho atentatu Maaskawā un usaizinaja sapulzi zaur pazelschanos no frehsleem issazit pateizibu pret Wihuwareno, ka Winsch Keisara Majesteti, kas ari muhs ar muhsu ihpašchahm eestah-dehui apsargā, pasargajis pret negehligu usbrūščanu.

Par beebrisas darboschanos runajot, preelschneeks peemineja, ka Wahzu-Latveeschu wahrndnize juu esot lihds r burtam nodrukata un, ka zeramis, us jauna gada esfahkumu tilfshot pa wisam gatawa. Runatajs pee tam siroja, ka pelz schihs wahrndnizes nodrukashanas isnahfshot peelikums pee Latveeschu-Wahzu wahrndnizes, pee kura jau tagad strahdajot mahzitajs Brasche. Wehlejams esot, ka wisadi peestihmejumi pee laika tiktu pesisuhtli. Peeminedams, ka notezejuſčā gadā isnahfshas diwi Latveeschu walodas gramatikas, preelschneeks zehla preelschā jautajumu, waj ne-esot derigi, israfslit ihpaschu premiju preelsch labakas Latveeschu gramatikas, jo Latveeschu walodas likumi lihds schim teekot eewehroti tik no Wahzu, bet ne no Latveeschu rakstneeleem. Derigi warbuht ari esot israfslit premiju preelsch zitas lahdas grahmatas, kas nahkoſčā gadā isnahfshot wislabakā Latveeschu walodā. — Nesen pahrlabotā Kursemes Latveeschu dseesmu grahmata esot no laudihm ar labpatiſčāni ūanenta, jo wehl ne pilnā gadā esot jau pahrdotas tilusčas 30,000 dseesmu-grahmatas. Ari ar zītu baſnizas grahmatu pahrlabosčānu buhſhot drihs galā. Tantas dseesmas pagahjuſčā gadā daschadu ūaweltu deht ne-esot taahlaki tilusčas isdotas, bet buhſhot zenstes, ſcho darbu nahkoſčā gadā ſekmigali waizinat. Esot ari laba peepallhdsiba pee Latveeschu emitorologijas darbeem zerama no Dr. Beckenstedta if Leepojas.

Beidsamajā laikā pehž runataja wahrdeem ihpaschi daschi ahr-
femes mahziti wihti greejuscht sawu wehribu uš Latweeschu tautu,
winu walodu un eeraeschahm. Tā Dr. med. Obsts if Leipzigas pa-
gahjusčā wasarā apzelojis Polu-Widsemi, krahdams antropologiskas un
etnografiskas finas un if Rechizas pеesuhtijis rafšu runatajam, kurā is-
fakot wehlesčanos, stahtees tuwakā sakarā ar Latv. litererisku beedribu
un iſluhdsotees ſchahs beedribas rafšus. Dr. Völkels, wirſtolotajs
Tilſite, eſot iſdewis eeweherojamu rafšu par Latweeschu walodas at-
leekahm uš Kuhru kahpahm, fursch pahrspreests tizis no runataja awiſe
„Rig. Zeit.“ Tilſitē ari eſot dibinata tiluſe Leibchu litereriska beedriba,
pee kuras peederot daschi uš ſinalnibas lauka eeweherojamti wihti un
kura eſot iſſazijuſe wehlesčanos stahtees tuwakā sakarā ar ſcho beedribu,
ko iſraholidama, wina runataju cezehluſe par sawu goda-beedri. Tahlati
pasihſtamais Egiptes iſpehītijaſ G. Ebers zaur sawu ſkolenu Dr.
Arnoldu Leipzigā Latv. litererisku beedribu eſot luhdſis, winam pa-
fneegt finas par wezem Latweeschu eeradumeem ic. Dr. Bezzens-
bergers if Gettingas ſchinī wasarā walodas iſpehītchanas dehl eſot
apzelojis Bruhſchu un Kreewu Leetawu. Beidsot eſot japeemin, ka
Treulands (Vrijheſtineeks) Maſſawas dabaſ-pehītaju laikrakſia,
antropologijas-etnografiskas nobalā preefsch Kreewu publikas eſot no-
drukajis daschas Latweeschu tautos-dſceefmas. Sawu runu beidsot A.
Bielensteina l. uſrahdija uš teem no Keifera Maſſawā ſaziteem wahr-
deem: „Wedeet sawus behrmus uš pateefibas zelu,“ ſcho teikumu Lat-
weeschu preſei pee ſirds likbams. Lai Latweeschu laikrakſi eeweherojot,
ka wineem tauta jawed uš pateefibas un miheſtibas zelu un jaſarga
no wiſtibas un meleem, kas lihds ſchim nelatru reiſi noteelot.

Pehz tam Vidzemēs direktors, G. Bierhuffa ī. dēwa pahrspreedumu par Latveeschi rakstnēzību Widzemē, pagājušchā gadā. Irunatajs pahrspreeshamos raksts cebalija trijās šķirkās: 1) raksts par Latveeschi walodu paschu, 2) raksts, kas Latveescheem peewed jaunas mahzības un 3) raksts, kas nāk no paschas Latveeschi sirds un uſrahīda, ko Latveeschi domā un pehz ka wini tīklo. Widū starp 2. un 3. šķiru stāhwot Latveeschi laikraksti. Pee pirmās šķirkās runatajs peešlaitija Sterstu Andreja un h. Spalwina gramatikas un dēwa par ūhīm abām plāschaku pahrspreedumu. Ihpaschi ūmalki direktora kungs pahrspreeda Sterstu Andreja latvisku walodas mahzību un uſrahīda winā dauds un daschadas wainas. Vats wirs raksts „Sterstu Andreja” jau efot pa wīsam nepareijs, jo „Sterstu Andrejs” apšīmējot kāpui Andreju Sterstu mahzīas un rakstītājs, lā runatajs efot dīrbejis, efot students Peterburgā. Gramatika ofot pa leelai dalai iſwillums if A. Bielensteina gramatikas ar dascheemi pa wīsam nederīgeem pahrgroſījumeem. Preelsch ſlosahim wina efot pa wīsam nederīga. Rakstītājs tit efot parahdījis, ka wināc zenshotees ar fawas tautas walodu dītaki eepaſhotees, bet winam, kā studentam, derot mahzītees un ne wiſ gramatiku rakstīt. h. Spalwina gramatika efot no praktiſka ſkolotaja ar ſku waijadību eewehtrofchanu ſarakſīta; ati efot wināc peenemti tēc noſaukumi (termini technici), kas tagad wiſpahrigi

Wehl peeminejis, ka na parejī, ka dašchreis laikrakstos teek us-
rahdits, ka dabas sinatnibas ween atswabinajot tautu no mahntizibas,
bet ka tas noteekot tikai zaur iħstu tizibu un peeminejis, ka Wah-ħeeshi
muhsu jemē ta fa-auguschi ar Latweescheem, ka pašiħtamee Siamas
dwihni un tapeħaż-żewni no ofreem ne-ejot atschikrami, runatajs beidjot
iħsos wahrdos godaja nesen nomi rutschha wezu-laiku pehtitaja grafa
Siewerja peeminiu. Kursmes direktors Rukkowsky ī., latwiſla runa
pahrspreeda dasħas Kursmē ħsnah kifhas grahmatas un iħpaċhi us-
raħdija u to no Dr. fon Dietrich skaidra weenla harsħa Latweeschu
waloda isdotu pamahzibas grahmatu preelfx wezma heem, u Raubjites
Matisa un Reina teizamu romanu „Mehrneeka laiki“ un dasħahm pee
Sieslacka Jelgawā isdotahm skaitahm behrnu grahmatahom, kā: pelnu
rusħkis, runzis jaħbatōs, masais iħstits, Anfitis un Greetina rc.
Wehl dasħas kreetnas grahmatas peeminejis, kā: Spieħsa geografijsas
mahzibu, Dunsberga — bażnizas weħsturi un lapja fuħminu, Kundsina
— wezo Stenderi, runatajs usraħdija ari u to, ka wehl arweenu
nerimistot isdot taħdus aħnejx fahrigus romanus, kā: bahla grefenee,
Isabella, padsiħta Spanijas lenineene un zitut, un ka par brihnumu
Iudis ġħad-dus neelus wairak pehr fot, ne kā pat tik kreetni rafxi, ka
„Mehrneeku laiki.“ Wisu r-aktnieejibas lauku pahriskat, ejot jaħaka,
ka ejot deesgan bauds un itin kreetni strahdats un wis darbs pastrah-
dats għandrihs no Latweeschem pašcheem ween. Lai Deewi swieħtijot
Latweeschu tantu ari turpmat.

Pehz broksta notureshanas tika preefschā lasita kahda wehjrule no augsfchā peemineta Dr. Obsta, pahrunats no Kurjemes laufskolu paherwaldes fastahotis grahmatu rahdotajs, kurā peeminentas kahdas 300 no tagabejahm wiiderigafahm Latweefchu grahmatahm un nolasitas diwas no direktora Zivse eesuhtitas kritikas par Kaudsites Matija wadoni ortografsijas* mahzibā. Nessimenee spreedeji abi wadoni loti bahrgt noteefaja un issfazija, ka winsch dāschu eemeeslu deht skolās esot ne tikai nederigs, bet pat loti skahdigs. Š kandidati tika par beedreem usnemti un tad wehl nospreefs, nahlofchā gada isleetat 150 rub. preefsch premijahm preefsch raksteem, kas farastiti wisskaidrakā Latweefchu valodā. Preefsch goda algas nospreeshanas nahlofchā gada sapulze, ja tahdi raksti tiks usrahbiti, zels ihpaschu komisiju. Weza preefschneebiba tika zaur allamaajju no jauna eeweheleta. Dāschadu eemeeslu deht preefschneels jau pirmajā deenā slehdsā sapulzes darifchanaas.

Wakarā pultstei 7. daschi veedri un weest bija žapulzejušchees us
kopmaliitti Zehra fahlē, kur no daschahm puſehm tila iſſazita wehleſcha-
nahs, lai Latw. litererifka beedriba strahdatu ar ſelmi pee tahs plaifas
iſſihdſinashanas, kas ſchfir Wahju tautu no Latweeſcheem. Wehlam
labas laimas!

B. Dihrika kgs un wina abas awises gada galā. Lai tajā
buhs eewehrojuschi, ka B. Dihrika l. satru gadu ihsī preelsch jaunas
aboneerefschanas waj nu schahdā waj tahdā formā „Balt. Semkopja“

lubo flamu pee plāščakas publikas mehgina maitat un ščim nolužlam isleeta lihdsektus, ko pat wina draugi neatsihst par teizameem. Eelsch ſchihs iſtureſchanahs ir ſystems — to newar leegt. Ne wiſ nemilus, ka reiſahm eeſriht, bet ik rubena uſ ſeemas-ſwehtleemi wiſch parahda, ko ſchihi ſinā mahk. — Schogad wiſch ſchiim nolužlam iſleetajis ſawu „ſchihs un tas,” t. i. ſchi gada otro un beidiamo peelikumu pee „Balt. Webst.” (Dihrika ī. ik gada pefsola 12 tahdus peelikumus, bet ka ne-iſnahk ta ne-iſnahk). — Negribedami zeen. laſitaju ihgnumu pret mineteem lehſijumeem pa daudz fazelt, mehs no teem paſneegſmitkai ſahdus teikumus, ta v. p. „Balt. Semkopis” eſot Baltijas ſchwingulis, wiſch ſtahwot ſemi pahrraudſibas un eſot ta wiſu rupjalā un netihraka awife wiſā paſaulē. Peesobodams redakziju, ka ta atgainajusehs pret ſinamahm denunziažijahm un agitazijahm, B. Dihrika ī. mehgina laudis ſamusinat, ka „Balt. Semk.” naudas truhfuma deht gada widū apſtaħſchotees, jo drukatajs beſ naudas negribot drukat; adminiſtrazijs eſot deesgan iſtulſchojuſehs un ſadahrodiſinajusi „Peelikumu,” tadeht ka ſemneeleem bijis labs gads, un lai tee tehwini ari reiſ ko malkajot preeſch tehwijas. „Balt. Semkopim” eſot $1\frac{1}{2}$ miljons Latweeſchu par pretinekeem un wina redaktors eſot „Meitaru Jurgis.” — Taħda wiħse „Semkopi” nokeħſijs un wina flamu aptraipijis, Dihrika ī. gahjħahs wiřſu „Mahjas weesim.” Tas eſot publikai uſbruzis ar ſinu, ka wiſch nodomajis iſnahkt leelaſka formata. Latweeſchi un wina rafſtneeqiba ari ſcho naſtu paneſiſhot pažeetigi, ka dasħu zitu.

Waj tahda istureschanahs, tahdi wahrdi nu ir zeenigi wihra, kas
fewi teizahs esam Latweeti un strahdajam winu attihstibas-laukā?!
Nododami winu zeen, publikas teesafchanai, mehs tilai peeminam, ka
„Mahjas weefis,” sawu formatu paleelinadams, tilai Latweeshu weh-
leschanos un labumu eewehrojis un gan naw pelnijis tahdu usbruk-
schano. Ja winsch ari naw peedaljees daschu jautajumu iskaroschanai,
tad winsch tatschu ari naw strahdajis pret Latweeshu interesejhm
(labumu), ka p. p. „Rigas Lapa” un „Balt. Wehstnesis,” ko wis-
skaidraki peerahda tas, ka šcihs diwi awises pahrleelu dauds teek us-
slawetas no otrsas pusēs. Tas nenotisa vis, sameht „Balt. Wehst-
nesis” un „Rig. Lapa,” gahja to zelu, pa kuru wineem ari tagad pee-
nahktos staigat.

Schihs rindinas rakstot muhsu noluhrs bija tilai tas, Latwees̄chu usmanibu wehrst us wihrū, ka istureschanahs itin nebuht nefaskan ar Latwees̄chu wehleschanos un zenteeneem. Ta tad ari scheijenes Wahzu awijses ar ne-issalamu preelu apsweizina minetos Dihrika lunga lehſijumus un „Zeitunga für Stadt und Land“ tos wehl itin karstus paſneegſchat ari saweem laſtajeem. Tahlu no tam, par zita nelaini prezatees, mums tatschu tē japeemin, ka par laimi „Balt. Wehſt.“ wehl tikai maſ exemplarōs eet laudis. Waj Dihrika ſga pretlatwiſla istureschanahs wina awiſehm wairak laſtaju peewilks, mums eemeiſls ſchaubitees, tad eenebho ſchos wahrdus, ko nejen ſahdā zeenijamā ſapulzē dſirdejahn: „Latwees̄chus tatschu wairs newaijadjetu turet par tik mulkeem, ka tee ſtutehs awijses, kas ar wina pretineckeem ir weena meesa un weena dwehſele.“

No Pozeemā mums raksta, ka ta sīna „Balt. Semt.” 47. num., pehž kuras ūh. g. 11. septembrī Pozeemas pareišīzibas baņnīza efot eeswehtītā, nebuht ne-efot pareisa. Ši baņnīza efot jau 1875. gadā eeswehtīta un 11. septembrī augsti zeenītās bīskaba-tehws Hilarets no Igaunijas braukdams pahruhlojis ari Vidzemes pareišīzibas baņnīzas un skolas un ūhi noluhiķa dehk ari Pozeemā atbrauzis, tē wišu atradis pilnā fahrtībā un loti prezajees par jauno Deewa-namu un par mahzītīja A. B. kreetno vuhlinu augleem baņnīzas un skolas sīnā. Zaur ūho, draudsei eepreelījū nefinoto augsti zeenītā bīskaba-tehwa atnahlfchanu ari iisslaibdrojāhs, ka ta naw fanahkuši til leelā flaitā, lā tas neschaubotees buhtu notījis, ja draudse ūpu augstalā gana ūwehtīgo atnahlfchanu buhtu finaļu; bet tomehr tam pulzīnā, kas bijis til laimīgs, mina mihlo waigu redset, bijuschi ari Pozeemēfchi, un tā tad augīcham minetās finas rafslītājs waj ni tihſchā prahītā, waj nefinadams farafstījis nepareijsus finas, kas draudsē naw wiš ušaemtas ar labpatīfchanu.

Red. pēesihm. Ir mums lilahs ne-isprotams, ka braudse tee-
fcham buhtu warejuš palisti nepasinota par basnizas eefwehtifchanas-
deenu, kuru tač swin ar ihpaſchu eewehribu un godu; bet gruhti

nahzabs sinu atraidit, jau tapehz ka mehs par Baltijas pareishtjibas braudsehm un winu fadishwi deemschehl tikai reki tahu sinu dabonam, jebshu winu lozekti ir tapat muhsu brahli un jebshu fw. Deewa wahrs mahz, la wif ir Deewa behrni, kas tiz Winam un Wina dehslam, muhsu wif pestitajam. Bet ja sinotajam scha waj ka mifejees, tad winu netefasim bahrgi. Warbuht la winam nemas nebijs launs nondoms. Pee tam mehs issakam sawu ihpascho wehleschanos, la zeen. sinotaji schini leeta isturetos wifai apdomigi un lehuprahtigi; jo augsti zeenita biskaba-tehwa atnahschanaus Pozeemā nebuhs islestat schelschanai un wina wahrdu eepiht strihdōs. Tikai gluschi leetisfus iisskaidrojumus mehs schini leeta ujnenim. Ar tahu preelu augstais basnizas-tehws lai otru reisi apmelle sawas draudses, ja draudses lozekli, tahdas apmellechanas deht sakarfejabs!

No Allojas mums raksta. Muhsu apgabalā kipri ween runā, pat svehtā weetā teek sludinats, ka Latweescheem esot daschi „Launi laikraksti,” kurus nenahkotees lasit, jo tee pawijsinajot netikumibū. Latweescheem jau esot deesgan „labu laikrakstu” — lai lasot tos. „Launo laikrakstu” isplatischanai esot jastrahdā preti zīk ween eespehjams. Us scho „preti strahdaschani” teek eeluhgti: muhsu waldibas, draudses preefschneeli, pehrminderi, pagastu-wezakee un preefschneeli, skrihveri, skolotaji un wispehdi behrnu wezakee. Ar wahrdu sakot wif, kā mehds runat, kam ween galwa galā.” Tahdā wihsē strahdajot sludinatajs ir stipri pahrseezinats un paleek tanī zeribā, ka gan isdoschotees un eespehjhot „launos laikrakstus” muhsu abgabalā isnihdet. Bet kuri tad ihpaschi ir tee launee laikraksti, to zeen. sludinatajs newihscho atlakhti pee wahrda nosaukt. Tadehk no-gaidsim. Muhsfejee gan stahsta, ka pat us „sataiffschanahm” basnizas kungs lasot sapulzejuſcheem preefschā no „Tautas Beedra” un, ka pats par fewi protams, to ari par to „labako” laikrakstu eeteizot.

Wispehdi japeemin, ka muhsu apgabalā daschi skolotaji, laikam nejaubadami „labos” no „launee” iisschikt, wairs nelaſa ne weena Latv. laikraksta. Bet Wahzu gan. „Kus tur „neeks” Latweeschu laikraksts esot.” „Wahzu laikraksts esot „wif.”” „Kreews.”

No Jelgawas mums sino, ka J. Weides funga konferencē Nedliche gastuhsi, pee kuras ari Sacranowiza kgs pedalijees, isdewushehs wifai plahni. Bijuschi fanahkufchi weens fainmeeks, weens skolas behrns un weens pessobotajs, ko abi zeenijamee kgi turejuschi par no-peetnu „Latv. Aw.” lasitaju. Weides k. schehlojes par Matera rupjibahm un fewi issazijis par gluschi newainigu. Us jautajumu, waj tam Materam kahdā wihsē newarot peekluht, Weides kgs apleezinajis, ka deemschehl newarot wif; esot jau wif iissmehgintas. Sacranowiza kungs sehdejis kātā un naw runajis ne wahrda.

Kurjemes beedriba pr. bischopibas 6. dezembri bija sanakusti Jelgawā, Zehra sahlē un weenprahtigi nospreeda, gubernatora kgam eesneegt luhgumu, lai tas noleek pee Keisara Majestetes kahjahm beedribas laimas wehlejumu, la Semes-tehwā isglahbts no nahves-breesmahm. — Par dascheem ziteem jautajumeem sarunajushehs, sapulze issazija wehleschanos, ka general-sapulze buhtu sa-aizinama us 28. dezembri, kam ari presidents peekrita, sa-aizinachanu iſrafstidams. Gada-svehtki nolemti us 19. janvari, par ko general-sapulze wehl spreedihs.

Dobeles pagastu wezako I. atlakhta sapulze bija ar gubernatora kga atlaušchanu un sem aprinka lungo, grafa Keiserlina wadischanas, 8. dezembri, Jelgawā, Zehra sahlē. Sanahkuſchi bija kahdi 70 pagastu wezakee (pa wifam to ir Dobeles aprinki 92). Epreefsīj is winu skaita un sem Kaluzeema pag. wez. J. Neuman a kga preefschieschanas bija dibinajushehs ihpascha komiteja, kas isluhsahs atlaušchanu un jaſtarahdija sapulzes deenas-fahrtibu jeb programu. Pehz ta bija jaſtarunajahs par kahdeem 7 jautajumeem, kas us pagastu fadishwi un wadischanu ſihnejahs; bet pee epreefschejās farunas ar aprinka-teesu iſrahdiyahs, ka weenā deenā tikai kahdus 4, tos swari-gakos, jautajumus warehs pahrspreest, proti: 1) waj pag. magasinas wehl peepaturamas waj pahrbodamas? 2) kā ahryuſs pagasta dſihwojoſchu pag. lozekli nodoschanu- paradi peedsenami un kas darams, ka ſhee lozekli fahrtigi iſpilditu ſawus pases-peenahkumus? 3) kā nekohrtīgā dſihwe frogds, kur ta eeweetusehs, nowehrschama? un 4) par pagasta-nabagu jo leetderigaku apkopschanu. — Pulkst. 11. pr. pusd. aprinka kgs atlakha sapulzi, iſskaidrodams tāhs ihsto noluhtu. Protokolu weda aprinka teefas ſekretera weetneks Maurina kgs. Klaht bija ari wehl diwi ſhihs teesas lozekli, ſtarp teem ſemineku preef-

detajs Linkmanā k. — Debates gahja wifai fahrtigi un, pehz manahm domahm, deesgan mudri. Zeen. pagastu waldneeli peerahdija, ka teem ſapulſchū iſtureſchanahs un programma robeschās nebijs wif ſwesħas un ka tadehk tahdas ſapulzes nebuht naw pa agru. Azihm raugotees ari zeen. aprinka teesas no tam bija pahrlezzinajushehs, jo ſapulzi ſleħbrot grafs Keiferlinch tai iſſazija ſawu preelu un pateižibū, ka ta tik teizami iſturejuſhehs. Tad atgħidinadams, ka mums ne kād nebuhs peemirst ſawa niħkotā Semes-tehwā, wiñx ħam weħleja ilgi dſihwot, mums un wifai Kreewijai par ſweħtibū, us ko ſapulze atbildeja ar triħsahrtiġu ūtan un firſnigu hurah un tad dseċċada „Deewa fargi Keisaru.” — Pulkst. 4., pehz pabeigtā deenas-darba, bija „uſloſħħamais,” pulkst. 6. kopa-maltite, us kuru kā goda-weest bija aizinati gubernatora k. iħstais staħtsraħts fon Rummel un Jelgawas polizejas lozekli, un kā weesi A. Webers un Materu Juris. Bes tam peedalijs dauds zitū, wiśwairak pagastu amata-wihri. — Solijschees naħkt bija it wif gada-weesi, bet gubernatora un fon Rummel k. k. zaur neparedsettem fawekleem deemschehl newareja atnahkt; polizej-meistars bija jaſlimis. — Pee maltites komitejas preefschneeks Neumana k. dedsigā patriotiċka uſrunā atgħidinaja us bresmigo noſeegumu Maškawā 19. novembri un aixrahdijs uſ tam, ka muhsu ſweħtakais peenahkums ir, waldbai ar wiſeem ſpeħkeem naħkt palihgā un peeluħkot, ka wiñx bresmigee pretineeki ne-eelihstu ari muhsu gubernā un neғagistetu tāhs eedſihwotaju neħammatu padewibas- un uſtizibas-prahtu. Muhsu farstakais luħgums lai esot weenumeħr: „Deewa fargi Keisaru!” — Sapulze us scho runu atbildeja ar īlanigeem hurah un ar walbi dseċċmu. — Tad Neumana k. paſludinaj, ka gubernatora k. wiñx uſdewis ſapulzei ſazit, ka wiñx loti nosħehlojot, teesħan newaredams us to atnahkt, bet wiñx ſweżiżnot Dobeles aprinka ſapulzetos pagastu waldnekkus un garā wiñx buhsħot ſtarp wineem. Skanig ħurah schai weħstei bija par atbildi, us kām Neumana k. nolajja „Balt. Semk.” administratzijas telegramu, kura ta ſapulzi firſnigi apħwejina. Pehz tam iſſauza augtas laimas: gubernatora kgam — Maš-Meħsa m. pag. wez. Bruhms; fon Rummel kgam — Schibboleku pag. wez. Straube; aaprink kungam grafam Keiserling — Ujhjnu p. w. Freymans; pils kungam fon Medem — apr. teefas preefħdetajis Linkmanis; Jelgawas polizejas lozekkeem — pag. wezakee Stokets un Bruhms; „Balbs” un „Balt. Semk.” redaktoreem — Neumanis; Dobeles aprinka fekmigai uſſelħanai — Materu Juris; Latweeschu-tautai — A. Webers; program-komitejai — no wairak pużejhi. — Wehl ziti laimas iſſauku un draudsigas farunas wezinaja iħstu jautribu, ta kā ſen jau bija pahri par pušnakti, kād ſapulzejuſchees ſchliħrahs. Gelam tas notika wiñi iſweħleja Neumana, Bruhma un Sterna k. k. par fawem delegateem, kas lai gubernatora kgam iſſazitu wif aprinka firſnigako pateižibū un eesneegtu wiñx padewibas- un laimas-wehlejuma-adressi nolikkhanai pee Keisara Majestetes trona pakahpeeneem. (Pehz weħlakahm finahm gubernatora k. scho deputażju un mineto adresi loti laipni ġaneħmis ſweħtdeen, 9. dezembri). Beidst ſapulzejuſchees weenprahtigi eeħħla to paſħu kahriħbas-komiteju preefsch uħkofħas ſapulzes un uſdewa tai, ſħim noluħkam ſakraht wajjadsgo materialu un iſdarit wif, kas wajjadsgis. — Swarigakas farunas par augħċam mineteem 4 jautajumeem es zeen. redakzijai weħlak paſneegħsu. A. S.

Politiks pahrfkats.

M. J. Jelgawā, 3. XII. Keisaristka Majestete, muhsu Keisareene scho wajar aibrauza uſ ſtratijs deenwideem, zeredama tureenes jo filtafa un peenihligatā gaisa pilnigi iſweselotees. Šiħihs zeribas — kā „W. W.” paſludina — deemschehl naw pēpildi juſħħabs, jo augħtas flimneezes kruħsħu-flimiba palilu jo ſtipraka. Lai Kungu par dſihwibu un nahwi eepreezettu muhsu miħloto Semes-tehwā un wif uwalisti, Keisaristka Majestetei preeħx kirdams atwexloſħħanahs ſpeħku un iſpirġtu weſelibu! — Kā laſta jaeem finam, 1880. gada 19. febr. paļlis 25 gadi, kamehr muhsu Keisars uſneħmis augħto waldischanas amatu. Wif uwalisti nu fataſħaħa us ſħeem augħtem amata-sveħtkeem, ka ſawam farxti miħlottam Kungu un Leħwam waretu parahdit to godu un uſtiziggo miħlestibu, ko Wiñx tik bagati iſpelniżees. Ra

Latweeschi fchini sind nepaliks atpākal, ir gan pats par sevi protams.
— Ustizibas-adreses un laimes wehlejumi no pagastu waldehm wehl
arweenu leelā slaitā teek eesuhlti gubernatoreem, lai tos noleek pe
Keisara Majestetes trona pakahpeeneem.

Wahzija. Pruhſchu parlaments nospreedis, ſa wiſeem tureenes
dſelſſzeleem zaur pirkhanu janahk waldibas rokās. Truhfums Augſch-
Schlesiſjā arweenu paleek jo leelaks, ſa ſa jau bihſtahs ſa tur zaur
badu ne-iſzelahs niknas fehrgas. Schim poſtam zehlonis eſot melle-
jams nepareiſas faiſmeeziſas buhſchanas, pee ſam ari paſchu waldibu
ne-atſtahſ bes paſmetumeem.

Austrijas parlamenta partijas, kuru starpā plosahs schelschahnhs un karsti strīdzi, pats keisars mehginais apmeerinat, un bes felmes keisara wahrdi naw palikušči, ta fa nu zerams, ka heidsot tatschu iſdoſees parlamentā dabut tik daudz balsu, zik waijaga lai waldbas preefchlikumis kara-spehla dehl klublu peenemts. Waldbas grib, lai kara-ministerijas budžetu apstiprina uſ 10 gadeem, bet tautas weetneeki uſ tik ilgu laiku eepreeliſch waijadſīgo naudu negribeja atwehlet.

Franzijas ministerija atkal jau esot gaivamas pahrwehrschanahs. Anglijas posis Afganistanā paleekot alašč jo leelaks, bet valdiba aiseegusi par to finot, tikai tāhs finas atlauđomas wehſit, to wina eepreelsch zauri lubkousi.

*Istādījus vārdā nosvērti, 1882. g. Romā išriktot wiens
pabriku iestādī.*

Spanija un Bulgarija eezelti ziti ministeri.

Wissjanakas finas.

M. J. Nigā, 11. XII. Pēz B. W. telegraama no valarejas deenas Keisarīstā Majestete, muhsu Augstā Se mēs-mah te sahlgatspirgt. Klepus un sahpes truhkis masinajuschees, turpretim spehli wairojuschees. — Viss Franzijas ministeri atlakupuschees no amata, tadehkā teem tautas - sapulzē wais nebija balšu vairakums. — Augsch-Schlesija truhkums un posts visai wairojahs. Dīrīd, ka muhsu waldbi atlahwusi dāhwanaš lašīt preešch tureenes Slawiem. — Austrijas tautas weetneelu sapulzē waldbības preekschlikumu lara-budscheta dehk peenehmuši. — Anglu lara-spehls Afganistāna no wišahm pušehm eeslehgts lahbā apzezināta veetā. Vissa seme ir sazehlusehs un wišmasak 30,000 Afgani, labi isrihloti un ismanīgi waditi, draud Anglus isniņzīnat kā 1842. gada. Toreis no 16,000 Angleem tikai weens palika pee bīsh-wibas, lai waretu sinot, kur wina 15,999 lara beedri palikuschi. Vihtahs, la shoreis es tapat. Generalim Nobertam, kas tik lepni gahja us Kabulu, Anglu suhtnezzibas nonahwetajus sōdit, esot tilai lahbī 5000 wiħru un zitus suhtit polihgā nahlchoztees visai gruhti, jo Afgani wiſur zelč. Anglijā ūhīs sinas sazehluscas leelas išbailes.

Bastnojums.

Baltijas Semkopis ar 1880. gadu išnākts leelakā formata
ne kā lihds šķīm un ari turpmāk pēc labākās apūnas un
spehjas rūhpesees par tautas labklājības un attīstību, sevišķi
winas praktiskās jeb deenīšķības waijadsības eeweħrodams un tadehk
pasneegdams rakstus un iisskaidrojumus, kas uſ tāhī ūhmejahs. Jo
pilnigaki winam tas buhs eespehjams jau tadehk, ka winīch wijsu
ķaweklus pahrspehjīs, tagad stāhw uſ wiſahm puſehm pilnīgi
droši. — Nahkoſchā gādā neſūn ari jo wairak politikas ſinu.
Latweeſchu tauta attīstības jo ahtri un lihds ar to iſpleschāhs ari
winas redzes lauks un wairojahs winas ūhpes pēc politiskajm
ſinahm.

Peelikums

paturehs lihdschinigo formatu un garu, kā pats par sevi protams
pee tam uzsītīgi dīshdamees pebz pilnības mehrķa un tadehk masab
derigo atmesdams, labaku peenemdam. No leela romanu un stāstju
krāhjuma minejim tilai jo leelakos, ko Peelikums nahkotčā 1880.
gadā nesīhs. Tee ir:

- eschi fchini finā nepaliks atpākal, ir gan pats par sevi protams. Iztīzibas-adreses un laimas wehlejumi no pagastu waldehbm wehl nu leelā slaitā teik eesuhtiti gubernatoreem, lai tos nosleek pee tra Majestetes trona pakahpeeneem.

Wahžija. Brūhschu parlaments nospreedis, ka wišeem tureenes zekeem zaur pirkšanu janahk waldbags roķas. Truhfums Augščiā arweenu paleek jo leelsaks, tā ka jau bīhstahs ka tur zaur ne-izzelahs nifikas sehrgas. Schim postam zehlonis esot melle-nepareisās fajmneezihas buhšchanās, pee kam ari pašchu waldbibu tabi bes vahrmētneem.

5) **Pafcha zeli** (Eigene Wege) no E. Keithena, flaweni pasih-stama romanu rakstineela, brihwi vahrzelts no E. Dūnsberga.

6) „**Diwi deli**“ kriminal-stahsts, atstahsts no R. Gusta.

7) „**Damu duelis**,“ stahsts is Kreiwijs Leelās Reisāreenes Kātrines II. laikeem. Daschi ziti jausti stahsti mums weh-peesolitī, tā ka mehs gan ar labu apšau jau eepreelsh waram solit, ka „Balt. Semk.“ laftajeem nahlošchū gāda tēscham nebuhς eemesla noschehlot, kā šo lailrakstu nehmuschi.

Da abonētu skaiti ī neegfēes til tahlu, kā „Peelikumu“ pehz kahrtīg a aprehkinuma pa kahda hm Lapahm warehs vahselinat, tād to ar miķu praktu doriūm.

Apsteleshanas luhdsam pee laika isdarit, lai fatrs sawu exemplarū laika dabuhtu un lai gada sahlumā zil ne zil waretu nolemt, zil exemplarū jadrukā. Kad weylak peetriuhkst, kā p. p. schogad, tad

Redakcija un administrācija

A T H I L D E S

J. R. — N. Jil pawirshus islašijschi waram ipreej, esuhititas slahst ir derigis un sawā laikā atradis weetu. Ja wehl zitus tullojumus iš Kreewu literaturas mums peseuhitit, tad pateitumees. — N. T. m. — N. I. m. Pateizamees — peseuhitism. — G. B. neel — W. Pateizamees par puhsineem „Balt. Sem.“ labumā. Ja wehlatees lai issludinatu, ja Juhsu wiðuz̄ pee Jums ir amishu fanemšanas-veeta, tad buhtužio slahbrati jaſin. „lahda mihič jaſlubina. Neba Juhš p. p. ik deenās eſet mahjē ic. — Pebz litumu ir aſleegts, basniza ſludinat arišchū fanemšanu, taſhdeem ſludinajumeem janoteit ahpuſſ basnizas. — Neanderlungs gan naub̄ tas weenigas, tas strahdā preet „Balt. Sem.“ un tas pererahda te mums atſal weenprabtigi jaſtrahdā par to. — J. S. — M. Par no-falpoto laiku deenests fungam atestats ja-iſralſta kurā latrā bridi, ja deeneſteels to wehlaħs. Atestata leegſhanas deht jaſuhb̄ — par faiimneekem pee pagasta, par muishas walbi pee aprūla (raudzis) teefas. — Weetas deht Jums gan waijadſehs ſludinat. — S. J. — L. D. „Leiſhu firſhū“ uſuenim ar pateizibū, dasħas no-druszinahm labprah. — Sunberg — M. Klabbjōs. Drīhs iñnahs Kurſemes agrarlikumi (par mahju pirlšanu un nomoschanu), tanis atradiheet waijadſigo atbildi. — Pogu Janim pateiziba un firſnigas labdeenas. — Tsch. J. — B. Patihlamo apraſhiu par Bezwaines basnizas eejwehlischanu tilai nahtoħha num. waram nest. Eſet ti laipni un papildinat jo ahxri ſho ſawu darbu, mums weħtidami, kahda bilde oltarim. — J. S. Paregonim. Ar. Tsch. Warbuħ weħslat. — Berinu Peterim. — J. B. Labprah uſuenim, bet luħbal newarom.

Undeles-finias

(Zināš tē uždotas pēhž naudās-lurša, 11. dezembrī.).

Lini (par hirkawu): krona 55 rub., brahla 38, breibanta 30, dreibanta brahla 20, Pern.muisch.-reib. 47, Pern.dreib. 41, Pern.brahla 30 rub. **Vinu-schklas** (par muzu): krona 12 rub. 50 kap., preesch elas (108 mahrz.) 9 rub. 50 kap. **Zabiba** (par pudu jeb 40 mahrz.): Nudsi, schahweti (120 mahrz.) 107 kap., 118 mahrz. 105 kap., 116 mahrz. 103 f. Meesch: diwlanschu (110 mahrz.) 105 kap., 6 lanshu (104 mahrz.) 100 kap. Ausas, schahwetas (70 mahrz.) 78 kap., neschahwetas (80 mahrz.) 80 kap. Kweeschi, koti labi, par $21\frac{1}{3}$ garnizi 4 rub. 50 kap. Sirai 3 rub. 80 kap. Kariupeli, 100 kap., par oschlapineem, 120 kap. **Ghdamas-leetas**: zuhlas gala par 20 mahrz. 2 rub. 60 kap., schahweta 2 rub. 80 kap., sweets 580 kap. **Sahls**: smalla farlanä 8 rub. 50 kap., smalli. valts 8 rub. 50 kap., almina sahls 9 rub. **Silkes** (par muzu) 22 rub. Masas: 19 rub. — kap. **Lapu tabaks** (par hirkawu): melnais 32 rub., bruhnais 30, gaishchi bruhnais 28, zigaru tabaks — rub., machorla — — rub. **Natu-smehre** (par pudu): eelschemes 2 rub. 40 kap., Belgijas 2 rub. 60 kap. **Deguts** (par pudu) — rub. **Trahns** (par pudu) — rub. — kap. **Petroleumis** (par pudu): Amerikas 225 kap., Kreewu 200 kap. **Dselsis** (par desmit pudem jeb hirkawu): Pimtalti dsj. 22 rub., Kreewu dsj. 23 rub. **Seepes** (par pudu): Peterburgas dseltenda Schukas, 4 rub. 80 kap., raibas I. sortes, 4 rub. 80 kap., II. sortes 4 rub. 40 kap. Rigaas Briegea I. sort., dseltenda 4 rub. 80 kap., II. sort. 4 rub. 40 kap., raibas I. sort. 4 rub. 80 kap., II. sort. 4 rub. 40 kap. **Swezes** (par pudu): tauku 7 rub. 60 kap., palma 8 rub. 20 kap., sterines (stehrleles) 11 rub. 20 kap. **Zukure** (par mahrzinu): galwu z. (rasinade) I. sortes 17 kap., II. sortes $16\frac{1}{2}$ kap., smalla (Hawana) 15 kap. **Kaseja** (par mahrz.): pehru 60 kap., Kubas 54 kap., Laguara 50 kap. **Tebia** (par mahrz.) 1 rub. 20 kap. un wairak, lä ta sorte.

M. Wischnewsky (Miga, Rungu-eeld Nr. 18).

Nandas-pavihru zengs 11. dezembris

		Pirz.	Nidew
I.	5% Kreew. premiju aīsnem.	281	281 $\frac{1}{4}$
II.	5% Kreew. premiju aīsnem.	226	226 $\frac{1}{4}$
I.	Austreuma aīsnem. no 1877	90	90 $\frac{1}{4}$
II.	Austreuma aīsnem. no 1878	90	90 $\frac{1}{4}$
III.	Austreuma aīsnem. no 1879	89 $\frac{1}{2}$	90 $\frac{1}{2}$
5%	bankīt. no 1 išlaiduma	93	93 $\frac{1}{2}$
5%		93 $\frac{1}{4}$	93 $\frac{1}{2}$
5%	Kreew. sērieb. līdl. sībm.	121	121 $\frac{1}{4}$
Pusimperials gabalā		7,88	7,90.

Mitschriften redaktors: Materii Juris.

No censures atwehleis. Rigd. 11. decembris 1879.

Sludinājumi.

Augstu Saimi un swehtigu nahfamibū saderinateem

A. S. Idsei,
M. S. Igam

wehle D-e.

Jaunjelgawas mahzitaja pagasta teesa uzaizina zaur scho wijsus, kam stadek lahsa pretrunachana buhtu, kār scha pagasta laulsats pahris Peter un Edde Leising to pee Saulas pagasta pederigū Mahtina un Annas dehlu Mahtinu Apperan par savu behnu peenem, 28. dezembri sch. g. pee schis pagasta teesas pēteiktees un savas seelis preelschā nest.

Jaunjelgawas mahzitaja pagasta teesa
17. novembrī 1879.

Preelschēdetas: J. Kilkur.
Teesas strihw: J. Steinhart.

Skolasbehri
dabon laipnu lorteli Jelgava, Leelaja eela Nr. 48, weenu trepi augščā.

Malku, gropetus un skaidu skindelus

war dabuht par lehtu malku pirkst no
Dīrīgū muishas walbīchanas, Luschas
dsesszela stanzijas tuwumā.

Dīrīgās, 24. novembrī 1879.

B e h f i s.

Bode, ar jeb bes dīrīgokta, kā
atrodahs pree leelas celas, ir tuhlin iñren-
tejama. (Ari deriga weeta preekschā linu
andeles). Klahtakas finas dabujamas
Stīnas restorāzija.

Moderneezibū

isnomo no Jurgeem 1880. g. Krōna Kīku-
muishā (Kīlkī) pee Krōna-Wīzawās. Tu-
watas finas turpat pee muishas-waldes.

Preeksch andelmaneem jeb amatneefeeem.

15 werstes no Leelupes, 5 juhdes no Jel-
gawas, jeb 6 werstes no Leelā-Sēzawas ir
pahdedams Leeparas muishā, Kaunas gu-
bernā lahdā 1½ simtu puhraveetas leels
mesħs ar puiss behru, puiss oschu- un
osolu-koleem. Tuwatas finas war dabot
Jelgawa, Upes-eela, Marlus Wulfsa namā,
waj arīdjan Leeparas muishā.

Virma Kreewu uguns - apdroshinashanas eedriba,

dibinata 1827. gadā.

Agenti:

Zehfis — H. Volkmann,
Waltā — Moritz Rolland,
Werowa — Mik. fon Grünberg,
Walmeera — Th. Adamsohn,
Limbashōs — B. O. Gusselawsky,
Ruhjene — Eduard Dabbert.

Jauka seemas - svehtku dahwana!

Kreewu-Turtu kāra-kronika, ar dauds
bilbehm puslota un ihpašču leelu pre-
mijas bildi tagad dabujama apghataja
pašča grahmatu bodes, Ahr-Rigā Kalku-
eela Nr. 14, burtuzes par 25 lap. (beesō
wahdōs 2 rub. gabals). Tāt pat dabuj-
mas arī wiſadas dseesnus, spredki, luhs-
chanu, stāstu- un singu-grahmatas, teat-
rugas un rāstīchanas waijabsbas.

Wilaskahrshanas-mashine.

Weena wilaskahrshanas-mashine, kas
satru deenu darbā, un latrā pīrejs war
wijsus darbus redset, ir lehti pahdedama
lihdā ar weenu wara garainu-fattu dimi-
singu spehtu leelumā un wijsu labala buh-
schana, pee Ch. Grafa, Ēsera-eela Nr. 237
Jelgawa. Kahrshanas-mashine ir dsenama
ar rokām, singu, uhdēni waj ar garainahm.

Kurjemes eedriba pr. bīschkopibas.

General-sapulze

peektveen, 28. dezembri 1879, pulsten 12.
pusdeenas, Jelgawa, Behra lunga sahlē.

Deenas-kahrtiba:

- 1) gada-rehlinumi,
- 2) preelschneeziņas
lozelis- un revidēntu-zelschana,
- 3) gada-
swehtku swineschana 19. janvari,
- 4) daščas
zitas leetas.

Presidents: Materu Juris.

Talses semkop. eedribas general-sapulze,

4. janvari 1880. gādā, pulsten 1. pehž
pusdeenas, Talsōs, Grunsky lga sahlē.

Deenas-kahrtiba:

- 1) Nehlinumu pahrluhlochana par pa-
gahjusko gadu.
- 2) Jaunu eedribas amatu - wihsu zel-
schana.
- 3) Daščadas zitas isdarīchanas.

Direkzija.

Eriekates Labd.-eedriba.

Swehtveend, 30. dezembri 1879,

Laizigs konzerts

Krōna Wez-Wahles muishā. Pehž tam:
weezijs wakars pee Ulricha muifas.

Gesahkums pulsten 5. pehž pusdeenas.
Biletes dabujamas pee tās.

Stīhwereschu pagasta mahjā isrihlos
sch. g. 16. dezembri, pulst. 4. pehž pusd.

weezijs wakaru.

Preekschneeziņa.

Lihgate,
jaunā gadā, 1. janvari 1880,

teatrīs.

Pehž tam weezijs wakars ar Ulricha
muifku. Gesahkums pulsten 6. wakārā.

Isrihlotaji.

P. van Dyk, Rigā, Smilshu-eela.

Claytona Lokomobiles u. kuł.-masch.

Packarda supersofasti, augst- u. widejgr.
ar pēsolita labuma apgalwošchanu, — tā tā ari
kali-mehsli un wiſadas zitas laukšāmīn. masch. u. rihti.

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —

— 400 —</p